

ประเภทของการณ์ลักษณะในภาษาเมียน

จากการวิเคราะห์รูปแสดงการณ์ลักษณะที่ปรากฏในข้อมูลนิทานภาษาเมียนทั้ง 5 เรื่อง สรุปได้ว่า ภาษาเมียนมีการณ์ลักษณะซึ่งแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภทคือ การณ์ลักษณะสมบูรณ์ (perfective) และการณ์ลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective)

4.1 การณ์ลักษณะสมบูรณ์ (perfective)

การณ์ลักษณะสมบูรณ์ หมายถึง ลักษณะของเหตุการณ์ซึ่งผู้พูดมองสภาพของเหตุการณ์ภายในขอบเขตของเวลาว่ามีความสมบูรณ์ภายในขอบเขตของเวลาที่แน่ชัด นั่นคือ มีทั้งตอนเริ่มต้น ตอนกลาง และตอนจบครบบริบูรณ์ การณ์ลักษณะสมบูรณ์ในภาษาเมียนมี 3 ชนิด ดังต่อไปนี้

1. การณ์ลักษณะฉับพลัน (instantative)¹
2. การณ์ลักษณะคูล่าง (completive)²
3. การณ์ลักษณะประสบการณ์ (experiential)³

¹ การณ์ลักษณะฉับพลัน (instantative) นี้ Nida (1970 : 167) เรียกว่า momentaneous ส่วน Hartmann & Stork (1972 : 20) ใช้คำว่า momentary หรือ punctual

² การณ์ลักษณะคูล่าง (completive) นี้ Tasanalai Boonyapatipark (1983) เรียกว่า การณ์ลักษณะสมบูรณ์ (perfective) ส่วน Nida (1970 : 168) ใช้คำว่า completive หรือ perfective ซึ่งหมายถึงการกระทำที่สมบูรณ์ (an action which is complete.)

³ การณ์ลักษณะประสบการณ์ (experiential) นี้ Comrie (1976) ใช้คำว่า experiential perfect ส่วน Tasanalai Boonyapatipark (1983) ใช้คำว่า experiential aspect

4.1.1 การณ์ลักษณะฉับพลัน (instantative)

การณ์ลักษณะฉับพลัน (กล.ฉพ.) หมายถึง ลักษณะของเหตุการณ์ที่เมื่อเกิดขึ้นแล้ว ก็สิ้นสุดลงโดยทันทีทันใดหรือโดยปัจจุบันทันด่วน การณ์ลักษณะประเภทนี้แสดงด้วยคำช่วยหน้ากริยา⁴ viet4 ตัวอย่างเช่น

(1) ʔo:4 , ɲ2 taʋ3 ʔoŋ1 viet4 khɔ:ɟ1 ɣɔ:ɟ1 (จาก ร.5, ข.454, น.217)

อ.ท. นั้น ล.น. ชาชนแก่ กล.ฉพ. เปิด ออก

"โอ้! ชาชนแก่คนนั้นเปิด (หีบ) ออก (ซึ่งสิ้นสุดลงโดยฉับพลัน)"

(2) ʔe:ŋ5 viet4 paʔ4 dzun2 kaw3 ɲun1 te:5 (จาก ร.5, ข.446, น.216)

อีก กล.ฉพ. ปัก, แทง ล.น. กว่า เจ็บ เล็กน้อย

"(เขา) แทงอีกครึ่งหนึ่งปี๊บ ก็เจ็บกว่าเดิมอีกหน่อย"

ในตัวอย่าง (1) และ (2) มีคำช่วยหน้ากริยา viet4 ปรากฏอยู่ คำช่วยหน้ากริยานี้แสดงการณ์ลักษณะฉับพลัน กล่าวคือ ตัวอย่าง (1) ให้ความหมายว่า ชาชนแก่คนนั้นเปิดหีบออกซึ่งสิ้นสุดลงโดยฉับพลัน ตัวอย่าง (2) ให้ความหมายว่า การแทงอีกครึ่งหนึ่งของเขาเกิดขึ้นและสิ้นสุดลงโดยฉับพลัน จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นได้ว่า คำช่วยหน้ากริยา viet4 ที่แสดงการณ์ลักษณะฉับพลัน มักใช้กับคำกริยาประเภทฉับพลันกริยา (momentary verb) เช่น khɔ:ɟ1 "เปิด", paʔ4 "ปัก, แทง" ซึ่งความหมายประจำตัวของคำกริยาดังกล่าวบอกความฉับพลันในตัวเองอยู่แล้ว นั่นคือ เมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้นก็สิ้นสุดลงโดยทันที อย่างไรก็ตาม การใช้คำช่วยหน้ากริยา viet4 ที่แสดงการณ์ลักษณะฉับพลันนั้นเป็นการเน้นให้เห็นถึงความฉับพลันมากยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากผู้ออกภาษาที่เป็นผู้ช่วยทางด้านภาษาคือต่อไปนี้

(3) nin3 diʔ4 laʔ2 pje:4 (ขม.พต.)⁵

เขา เตะ ก้อนหิน

"เขาเตะก้อนหิน"

⁴ ในเรื่องของประเภททางไวยากรณ์ของรูปแสดงการณ์ลักษณะนั้น จะอภิปรายโดยละเอียดในบทที่ 5

⁵ ขม.พต. หมายถึง ข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากผู้ออกภาษาที่เป็นผู้ช่วยทางด้านภาษา

(4) nin3 ʔiət4 diʔ4 laʔ2 pje:4 (ขม.พต.)

เขา กล.ฉพ. เตะ ก้อนหิน

"เขาเตะก้อนหิน (ซึ่งสิ้นสุดลงโดยฉดับพลัน)"

จากตัวอย่าง (3) และ (4) แสดงให้เห็นว่า ตัวอย่าง (4) มีการเน้นหรือแสดงให้ถึงความฉดับพลันของการเตะก้อนหินมากกว่าตัวอย่าง (3)

นอกจากนี้ คำแสดงการมีลักษณะฉดับพลัน ʔiət4 นั้น จะไม่ปรากฏร่วมกับคำกริยาทรงสภาพ (stative verb) หรือการกระทำที่กินเวลาหรือมีช่วงระยะเวลาในการเกิด ตัวอย่างเช่น

(5) *^๑ ʔ2 taw3 siəʔ4 ʔiət4 dzuej2 (ขม.พต.)

นั้น ล.น. หญิงสาว กล.ฉพ. สาว

"หญิงสาวคนนั้นสาว (ซึ่งสิ้นสุดลงโดยฉดับพลัน)"

(6) * nin3 ʔiət4 ɲan2 ɲa:ɲ5 (ขม.พต.)

เขา กล.ฉพ. กิน ข้าว

"เขากินข้าว (ซึ่งสิ้นสุดลงโดยฉดับพลัน)"

ตัวอย่าง (5) และ (6) เป็นประโยคซึ่งไม่เป็นที่ยอมรับของผู้บอกภาษาที่เป็นผู้ช่วยทางด้านภาษา ตัวอย่าง (5) แสดงให้เห็นว่าคำกริยาทรงสภาพ dzuej2 "สาว" ไม่สามารถปรากฏร่วมกับคำช่วยหน้ากริยา ʔiət4 ที่แสดงการมีลักษณะฉดับพลันได้ และตัวอย่าง (6) ก็แสดงให้เห็นว่า เหตุการณ์ "การกินข้าว" นั้นเป็นเหตุการณ์หรือการกระทำที่มีช่วงระยะเวลาในการเกิด ซึ่งไม่อาจปรากฏร่วมกับคำแสดงการมีลักษณะฉดับพลัน ʔiət4 ได้เช่นกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากคำกริยาทรงสภาพและคำกริยาที่แสดงการกระทำที่มีช่วงระยะเวลาในการเกิดนั้นไม่สามารถสื่อความหมายในลักษณะที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วสิ้นสุดลงโดยทันที ดังนั้น มันจึงไม่สามารถปรากฏร่วมกับคำแสดงการมีลักษณะฉดับพลัน ʔiət4 ที่เน้นความหมายว่าเมื่อเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นแล้วก็สิ้นสุดลงโดยทันทีหรือโดยฉดับพลัน

^๑ ค่อยไปนี้ประโยคที่มีเครื่องหมาย * อยู่ข้างหน้าจะหมายความว่า ประโยคนั้นไม่เป็นที่ยอมรับของผู้บอกภาษาที่เป็นผู้ช่วยทางด้านภาษา

4.1.2 การณ์ลักษณะลู่่วง (completive)

การณ์ลักษณะลู่่วง (กล.ลล.) หมายถึง ลักษณะของเหตุการณ์ลู่่วง หรือเสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้ว การณ์ลักษณะประเภทนี้แสดงด้วยคำช่วยหลังกริยา liw6 หรือแสดงด้วยโครงสร้างวลีหลายกริยา (serial verb construction) ที่มีคำกริยารอง miŋ3 "ไป" หรือ ta:ŋ3 "มา" ปรากฏอยู่ ตัวอย่างเช่น

(7) dot4 dziə2 hɔ:3 ja:ŋ3 tha:n1 taj2 liw6 (จาก ร.5, พ.209, น.185)

ตก ลง แม่น้ำฮ้อฮ่างทาน ตาย กล.ลล.

"(เขา) ตกลงมาตายที่แม่น้ำฮ้อฮ่างทานแล้ว"

(8) lu:ŋ3 dɔ:m1, nan2 liw6 lu:ŋ3 dɔ:m1, nin3 tiə1 tso:2 tsɔʋ4

คนเข้า กิน กล.ลล. คนเข้า เขา พ่อ ก็ จับ, เอา

dzuʋ2 da:w4 (จาก ร.5, พ.336, น.201)

มีด ฮาว

"คนเข้า พอกินข้าวเข้าแล้ว พ่อของเขาก็หยิบดาบ (ลับจนคมแล้วสะพาสเอาไว้)"

(9) m2 taw3 tɔ:n1 thaw5 ʋuə4 miŋ3 (จาก ร.1, พ.12, น.99)

นั่น ล.น. ชายหนุ่ม ถึง นั้น ไป(กล.ลล.)

"ชายหนุ่มคนนั้นถึงตรงนั้นแล้ว"

(10) thiw5 miŋ3 puə4 diə4 ʋuəŋ3 tom3 miŋ3 (จาก ร.3, พ.159, น.135)

วิ่ง ไป ที่โน้น ข้างล่าง วิ่งน้ำ ไป(กล.ลล.)

"(เขา) วิ่งไปที่ข้างล่างโน้นแล้ว"

(11) tsəw5 nɔ:m1 lam5 ta:ŋ3 ʋaʋ2 (จาก ร.2, พ.24, น.112)

ทำ ล.น. ฉาง, ฮู้ฮ่าว มา(กล.ลล.) ล.ก.

"(พวกเขา)สร้างฮู้ฮ่าวมาหลังหนึ่งแล้ว"

(12) tshieŋ1 loŋ5 ta:ŋ3 ʋɔʋ2 puə4 təw6 kaʋ2 diə4 (จาก ร.2, พ.33, น.113)

ตอกลิ้ม ดี มา(กล.ลล.) และ เผา ไฟ ข้างล่าง, ข้างใต้

"(พวกเขา)ตอกลิ้มอย่างดีเสร็จแล้ว และจุดไฟเผาข้างใต้ (ฮู้ฮ่าว)"

ในตัวอย่าง (7) และ (8) มีคำช่วยหลังกริยา liw6 ที่แสดงการณลักษณะ ล่วงปรากฏอยู่ โดยที่ตัวอย่าง (7) ให้ความหมายว่า เหตุการณ์ "ตาย" ได้เกิดขึ้นและเสร็จสิ้น สมบูรณ์แล้ว และตัวอย่าง (8) ก็แสดงให้ทราบว่า บุคคลหนึ่งได้กระทำอาการ "กินข้าว" ล่วง ผ่านพ้นไปแล้วก่อนเหตุการณ์ "หยิบดาบ" ส่วนในตัวอย่าง (9) ถึง (12) นั้น ปรากฏว่ามีการใช้ โครงสร้างวลีหลายกริยาในการแสดงการณลักษณะล่วง นั่นคือ ตัวอย่าง (9) และ (10) มีการใช้ โครงสร้างวลีหลายกริยาที่มีคำกริยารอง miɔ3 "ไป" และตัวอย่าง (11) และ (12) มีการใช้ โครงสร้างวลีหลายกริยาที่มีคำกริยารอง tɛːj3 "มา"

คำว่า miɔ3 "ไป" ในฐานะที่เป็นคำกริยาเดี่ยวจะแสดงการเคลื่อนที่ไปในทิศทาง ที่ออกจากจุดขึ้น (point of view) ของผู้พูด แต่ในกรณีของตัวอย่าง (9) และ (10) ซึ่ง miɔ3 "ไป" ปรากฏเป็นคำกริยารองในโครงสร้างวลีหลายกริยา คำว่า miɔ3 "ไป" กลับ แสดงการณลักษณะล่วง นั่นคือ ตัวอย่าง (9) แสดงความหมายว่า "การถึง" ได้เกิดขึ้นและเสร็จสิ้น เรียบร้อยแล้ว และในตัวอย่าง (10) "การวิ่งไปที่วังน้ำข้างล่างนั้น" ได้เกิดขึ้นและเสร็จสิ้น เรียบร้อย แล้วเช่นกัน ปัญหาที่น่าพิจารณาก็คือ การณลักษณะล่วงที่คำว่า miɔ3 "ไป" สื่อ นั้น เมื่อเกิดใน โครงสร้างวลีหลายกริยา จะมีความสัมพันธ์อย่างไรหรือไม่กับความหมายดั้งเดิมของคำว่า miɔ3 "ไป" ซึ่งเกิดเป็นคำกริยาเดี่ยว ๆ หรืออีกนัยหนึ่งคือ การณลักษณะล่วงมีความสัมพันธ์ทางความหมาย อย่างไรหรือไม่กับการเคลื่อนที่ออกห่างจากจุดขึ้นของผู้พูด เมื่อผู้วิจัยศึกษาจากข้อมูลนิทานภาษาเมี่ยน ทั้งหมดเพื่อหาว่า คำว่า miɔ3 "ไป" เมื่อเกิดในโครงสร้างวลีหลายกริยาและสื่อการณลักษณะล่วงนั้น สามารถเกิดกับคำกริยาประเภทใดได้บ้าง ผลปรากฏว่า คำว่า miɔ3 "ไป" สามารถเกิดร่วมกับ คำกริยา 2 ประเภท ประเภทที่หนึ่ง ประกอบด้วยคำกริยาต่อไปนี้

1) thaw5 "ถึง" ตัวอย่างเช่น

(13) ๓2 taw3 tɔːn1 thaw5 ʋəɔ4 miɔ3 (จาก ๖.1, ๗.12, น.99)

นั้น ล.น. ชายหนุ่ม ถึง นั้น ไป(กล.ล.)

"ชายหนุ่มคนนั้นถึงตรงนั้นแล้ว"

2) kwəŋ4 "พูด" ตัวอย่างเช่น

- (14) buə1 kwəŋ4 tɕiə5⁷, kwəŋ4 tiŋ2 mi:2⁸ ʔaʔ2 (จาก ร.3, ข.25, น.119)
 พวกเขา พูด กล.ปลก. พูด แน่นนอน ไป(กล.ลล.) ล.ท.
 "พวกเราเคยพูดและตกลงกันไปแล้ว"

3) ʔan1 "วาง" ตัวอย่างเช่น

- (15) ʔo:3, jiə1 tse:w4, ʔan1 ʔuə4 laʔ2 pje:3 tsə:ŋ1 mi:2 ʔaʔ2
 ล.ท. ฉัน มุก วาง ที่โน้น ก้อนหิน กุหลาบ ไป(กล.ลล.) ล.ท.
 (จาก ร.4, ข.74, น.145)
 "โอ้! ฉันมุกและวาง (เด็ก) ที่ก้อนหินใหญ่โน้นไปแล้ว"

คำกริยาดังกล่าวเมื่อเกิดร่วมกับคำว่า miŋ3 หรือ mi:2 "ไป" ในโครงสร้างวลีหลายกริยาจะสื่อการณัลักษณะลุ่ม่วง ปัญหาที่ต้องพิจารณาคือ ความหมายแง่ใดของคำว่า miŋ3 "ไป" ที่ทำให้เราตีความหมายของคำว่า miŋ3 "ไป" เป็นการณัลักษณะลุ่ม่วง เมื่อศึกษาประโยคที่มีคำกริยาดังกล่าวซึ่งเกิดร่วมกับคำว่า miŋ3 หรือ mi:2 "ไป" แล้ว โครงสร้างวลีหลายกริยาที่มีคำกริยารอง miŋ3 "ไป" ปรากฏอยู่จะแสดงความหมายว่า เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นสำเร็จลุ่ม่วงและเลขผ่านพ้นไป จากจุดยืนของผู้พูด (ในที่นี้หมายถึง เวลาที่ผู้พูดกล่าวประโยค) แล้ว นั้นหมายความว่า เหตุการณ์หนึ่งได้ "ผ่านพ้น" จุดยืนของผู้พูดไปแล้ว ซึ่งเราอาจตีความได้ว่ากรณีที่เหตุการณ์ผ่านพ้นไป คือ การที่เหตุการณ์นั้นสำเร็จลุ่ม่วงนั่นเอง ดังตัวอย่าง (13) แสดงให้เห็นว่า "การมาถึงของชายหนุ่มคนนั้น" เกิดขึ้นลุ่ม่วงผ่านพ้นไปแล้ว หรือตัวอย่าง (14) สื่อความหมายว่า "การพูดตกลง" นั้นได้ลุ่ม่วงและดำเนินผ่านพ้นไปแล้ว หรือตัวอย่าง (15) ก็ให้ความหมายว่า "การมุกและวางเด็กไว้ที่ก้อนหินใหญ่" นั้นได้เกิดขึ้นเสร็จสิ้นผ่านพ้นไปเรียบร้อยแล้ว การตีความดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า miŋ3 "ไป" ที่ปรากฏในโครงสร้างวลีหลายกริยาสามารถแสดงการณัลักษณะลุ่ม่วงได้

คำกริยาประเภทที่สองที่เกิดร่วมกับคำว่า miŋ3 "ไป" ในโครงสร้างวลีหลายกริยาประกอบด้วยคำกริยาต่อไปนี้

⁷ คำอธิบายการณัลักษณะประสพการณ์ใน 4.1.3

⁸ คำว่า mi:2 นั้นก่อนมาจากคำว่า miŋ3 "ไป"

1) taj2 "ดับ (ไฟ) , (คน) ตาย"^๑ ตัวอย่างเช่น

(16) tshiq5 ta:j3 tciəŋ5 , taj2 təw6 miŋ3 (จาก ร.3, น.160, น.135)

จึง มา แช้(น้ำ) ดับ ไฟ ไป(กล.ลล.)

"(เขา) จึงมาแช่น้ำและดับไฟไปเรียบร้อยแล้ว"

(17) tʋə:n1 ʔaʔ2 , puʔ2 phuŋ1 taj2 mi:2 ʔaʔ2 (จาก ร.4, น.177, น.157)

ลูกชาย ก.ป. แสงแดด เเผา, ตาก ตาย ไป(กล.ลล.) ล.ท.

"ลูกชายก็ถูกแสงแดดเผาตายไปละ"

2) tɕjap4 "ตัด (รวงข้าว)" ตัวอย่างเช่น

(18) ŋ4 ne:1 , jiə1 tɕjap4 mi:2 ʔa:4 lo:3 (จาก ร.3, น.17, น.118)

(รวงข้าว) ของฉัน ฉัน ตัด ไป(กล.ลล.) ล.ท. ล.ท.

"(รวงข้าว) ของฉัน, ฉันตัดไปแล้วละ"

3) mɕʔ4 "เค็ด (ข้าวโพด)" ตัวอย่างเช่น

(19) na:j2 la:n3 miəŋ3 ʔɕʔ2 miŋ3 mɕʔ4 mɕʔ2 mi:2 ʔaʔ2

นั่น ล.น. คน ก.ป. ไป เค็ด ข้าวโพด ไป(กล.ลล.) ล.ท.

(จาก ร.3, น.36, น.120)

"คนคนนั้นก็ไปเค็ดข้าวโพดไปละ"

^๑ คำที่อยู่ในวงเล็บเป็นคำแปลของคำภาษาเมียนที่ทำหน้าที่ประธานหรือกรรมของคำกริยาทั้ง 5 คำ ที่เกิดจริงในข้อมูลนิทานภาษาเมียน

4) dut4 "(คอ) ชาติ" ตัวอย่างเช่น

(20) kat4 dut4 miŋ3 (จาก ร.4, ข.163, น.155)

บาท ชาติ ไป(กล.ลล.)

"บาท (คอของพ่อของเขา) ชาติไป"

5) ma:ŋ6 "ซื้อ (ไม้ไผ่)" ตัวอย่างเช่น

(21) ๓2 taw3 ʔoŋ1 tho:4 ma:ŋ6 ๓2 tiw3 law4 miŋ3 (จาก ร.5, ข.419, น.212)

นั้น ล.น. ชำชนก ๓๒ ชื้อ นั้น ล.น. ไม้ไผ่ ไป(กล.ลล.)

"ชำชนกคนนั้นซื้อไม้ไผ่นั้นไปเรียบร้อยแล้ว"

แม้คำกริยาทั้ง 5 คำข้างบนนี้จะสื่ออาการต่างกัน แต่มีลักษณะร่วมกันอยู่อย่างหนึ่งคือ การกระทำที่คำกริยาดังกล่าวแสดงนั้นก่อให้เกิดผลในการจากไปจากแหล่งเดิม (departure) ของ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อคำว่า miŋ3 "ไป" ปรากฏร่วมกับคำกริยาเหล่านี้จะเน้นความหมายว่า มีสิ่งใด สิ่งหนึ่งที่ได้จากไปจากแหล่งเดิมแล้ว นั่นหมายความว่า ผลของการกระทำที่แสดงโดยคำกริยาตัวแรก ในโครงสร้างวลีหลายกริยานั้นได้ปรากฏขึ้นแล้ว เมื่อผลของการกระทำใดการกระทำหนึ่งปรากฏ ย่อมหมายความว่ากริยากระทำนั้น ๆ ได้เสร็จสิ้นลุล่วงเรียบร้อยแล้ว มิฉะนั้นผลของการกระทำจะปรากฏ ไม่ได้ การตีความดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า เหตุใดคำว่า miŋ3 "ไป" ที่ปรากฏในโครงสร้างวลี หลายกริยาจึงแสดงการณ์ลักษณะลุล่วงได้

สำหรับ คำว่า tɛ:ŋ3 "มา" ในฐานะที่เป็นคำกริยาเค็ชวจะแสดงการเคลื่อนที่ ในทิศทางที่เข้ามาหาจุดศูนย์กลางของผู้พูด แต่เมื่อเกิดเป็นคำกริยารองในโครงสร้างวลีหลายกริยาดังใน ตัวอย่าง (11) และ (12) จะสื่อความหมายว่า เหตุการณ์ที่คำกริยาตัวแรกสื่อนั้นได้เสร็จสิ้น ลุล่วงลงแล้ว ปัญหาที่ต้องพิจารณาคือ คำว่า tɛ:ŋ3 "มา" ซึ่งเกิดในโครงสร้างวลีหลายกริยาและสื่อ การณ์ลักษณะลุล่วงนั้นมีความสัมพันธ์อย่างไรกับความหมายของคำว่า tɛ:ŋ3 "มา" ซึ่งเกิดเป็นคำ กริยาเค็ชวที่แสดงการเคลื่อนที่ในทิศทางที่เข้ามาหาจุดศูนย์กลางของผู้พูด

เมื่อศึกษาประโยค (11) และ (12) จะเห็นได้ว่า การสร้างอั้งข้าวและการ ตอกลิ้มนั้นได้เสร็จสิ้นไปแล้ว แต่การกระทำทั้งสองนั้นได้มีผลมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นเวลาที่ผู้พูด กล่าวประโยคนั้น ๆ เวลาในปัจจุบันนี้เองที่เป็นที่ตั้งของจุดศูนย์กลางของผู้พูด ในตัวอย่าง (11) การสร้าง อั้งข้าวเสร็จสิ้นแล้ว และผลของเหตุการณ์นั้นนับตั้งแต่ที่สร้างอั้งข้าวขึ้นมาจนกระทั่งถึงปัจจุบันคือ มี

ยังชั่วที่สร้างเสร็จแล้วปรากฏให้เห็นจำนวนหนึ่งหลัง หรือในตัวอย่าง (12) การตกลงนั้นเสร็จสิ้นแล้ว และผลของเหตุการณ์ที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบันคือ สภาพที่ล้มค้างอยู่ที่ประตูข้างซ้าย

จะเห็นได้ว่า คำว่า *ta:ɟɔ* "มา" ที่เกิดในโครงสร้างวิหาลาสิกวิชานี้ แสดงผลของเหตุการณ์ซึ่งทำให้เราตีความได้ว่า เหตุการณ์นั้นต้องเสร็จสิ้นล่วงไปแล้ว จึงสามารถจะมีผลมาถึงปัจจุบันได้

นอกจากนั้น การใช้คำว่า *ta:ɟɔ* "มา" ในโครงสร้างวิหาลาสิกวิชานี้ ยังสื่อทิศทางของเวลาที่เคลื่อนเข้าหาตัวผู้พูดตรงที่ว่า แม้ว่ากรกระทำหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งผ่านพ้น หรือเสร็จสิ้นไปแล้วก็ตาม แต่กรกระทำหรือเหตุการณ์นั้นก็ยังส่งผลซึ่งดำเนินมาถึงปัจจุบัน และเวลาที่ผู้พูดกล่าวประโยคนั้นก็คือ เวลาในปัจจุบัน จึงอาจกล่าวได้ว่า เวลาในปัจจุบันเป็นที่ตั้งของจุดยืนของผู้พูด

จะเห็นได้ว่า คำว่า *miɔ* "ไป" และ *ta:ɟɔ* "มา" ที่เกิดในโครงสร้างวิหาลาสิกวิชาและสื่อการณลักษณะล่วงนั้น ยังมีความสัมพันธ์ทางความหมายกับคำว่า *miɔ* "ไป" และ *ta:ɟɔ* "มา" ซึ่งเป็นคำกริยาเดี่ยว ๆ ประเด็นสุดท้ายที่ต้องพิจารณาคือ เหตุใดจึงจัดให้การณลักษณะล่วงเป็นการณลักษณะสมบูรณ์ เราจะเห็นได้ว่า การณลักษณะล่วงสื่อว่าเหตุการณ์นั้นดำเนินมาถึงจุดสิ้นสุดเรียบร้อยแล้ว หรืออีกนัยหนึ่งสื่อว่าเป็นเหตุการณ์ที่มีขอบเขตและมีความสมบูรณ์ ซึ่งก็คือการณลักษณะสมบูรณ์นั่นเอง

อย่างไรก็ดี ถึงแม้คำช่วยหลังกริยา *liv* และคำกริยารอง *miɔ* "ไป" และ *ta:ɟɔ* "มา" ที่ปรากฏในโครงสร้างวิหาลาสิกวิชาจะสื่อการณลักษณะล่วงเหมือนกันก็ตาม แต่คำทั้งสามก็สื่อความหมายต่างกันบางประการ กล่าวคือ คำช่วยหลังกริยา *liv* เพียงแต่สื่อว่าเหตุการณ์หนึ่งได้สำเร็จล่วงลงแล้วเท่านั้น ส่วนการสื่อความหมายของคำกริยารอง *miɔ* "ไป" และ *ta:ɟɔ* "มา" นั้นมีความสัมพันธ์กับเรื่องของทิศทางด้วย คือคำทั้งสองแสดงทิศทาง (ของเวลาที่เคลื่อน) ต่างกัน นั่นคือ คำว่า *miɔ* "ไป" สื่อว่าเหตุการณ์หนึ่งเกิดขึ้นและเลขนผ่านพ้นไปจากจุดยืนของผู้พูดแล้ว หรือมีการกระทำหนึ่งเกิดขึ้นและก่อให้เกิดผลในการจากไปจากแหล่งเดิมของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การสื่อความหมายของ *miɔ* "ไป" มีความสัมพันธ์กับการเคลื่อนที่ห่างออกไปในทิศทางที่เคลื่อนออกจากจุดยืนของผู้พูด ส่วนคำว่า *ta:ɟɔ* "มา" สื่อความหมายว่า มีการกระทำหนึ่งเกิดขึ้นในอดีตและผลของการกระทำที่เกิดขึ้นในอดีตนั้นยังคงปรากฏให้เห็นอยู่จนกระทั่งถึงปัจจุบันซึ่งเป็นที่ตั้งของจุดยืนของผู้พูด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การสื่อความหมายของ *ta:ɟɔ* "มา" นั้นมีความสัมพันธ์กับการเคลื่อนที่ในทิศทางที่เคลื่อนเข้ามาหาจุดยืนของผู้พูด ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า คำทั้งสามดังกล่าวจึงสามารถสื่อการณลักษณะล่วงได้นั้น ไม่สามารถชี้แทนกันได้เนื่องจากเหตุผลดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

4.1.3 การณ์ลักษณะประสบการณ์ (experiential)

การณ์ลักษณะประสบการณ์ (กล.ปสก.) หมายถึง ลักษณะของเหตุการณ์ซึ่งแสดงประสบการณ์ที่เกิดขึ้นและผ่านพ้นไปแล้วอย่างน้อยครั้งหนึ่งในอดีต การณ์ลักษณะประเภทนี้แสดงด้วยคำช่วยหลังกริยา tciə5 ตัวอย่างเช่น

(22) buə1 kwəŋ4 tciə5 , kwəŋ4 tiŋ2 mi:2 ?əʔ2 (จาก ๓.๓, ๒.25, น.119)

พวกเรา พุด กล.ปสก. พุด แน่นนอน ไป(กล.ลล.) ล.ท.

"พวกเราเคยพูดและตกลงกันไปแล้ว"

(23) buə1 kwəŋ4 tciə5 ?əʔ2 (จาก ๓.3, ๒.49, น.122)

พวกเรา พุด กล.ปสก. ล.ท.

"พวกเราเคยพูดกันแล้ว"

ตัวอย่าง (22) และ (23) แสดงให้เห็นว่า คำช่วยหลังกริยา tciə5 เป็นคำแสดงการณ์ลักษณะประสบการณ์ โดยสื่อว่าผู้กระทำอาการเคยประสบเหตุการณ์นั้นซึ่งสิ้นสุดไปแล้วอย่างน้อยครั้งหนึ่งในอดีต จะเห็นได้ว่า "ประสบการณ์" ย่อมต้องแสดงเหตุการณ์หรือการกระทำที่ต้องสิ้นสุดลงแล้ว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและสิ้นสุดลงแล้วทำให้เราเห็นภาพขอบเขตและความสมบูรณ์ของเหตุการณ์นั้นด้วยเหตุนี้เอง การณ์ลักษณะประสบการณ์จึงได้รับการจัดให้เป็นประเภทย่อยของการณ์ลักษณะสมบูรณ์

กล่าวโดยสรุป การณ์ลักษณะทั้งสามชนิดย่อยที่กล่าวมาข้างต้นคือ การณ์ลักษณะฉับพลัน การณ์ลักษณะลุล่วง และการณ์ลักษณะประสบการณ์ จัดได้ว่าเป็นการณ์ลักษณะสมบูรณ์เนื่องจากเราสามารถมองเห็นขอบเขตของเหตุการณ์นั้น ๆ ได้ การมองเห็นขอบเขตของเหตุการณ์บางเหตุการณ์อาจเนื่องมาจากการมีคำบางคำที่แสดงว่าเหตุการณ์นั้นได้สิ้นสุดลุล่วงหรือผ่านพ้นไปแล้ว ซึ่งเท่ากับว่าเรามองเห็นตอนจบของเหตุการณ์ ดังในการณ์ลักษณะลุล่วงและการณ์ลักษณะประสบการณ์ ซึ่งเอื้อให้เราตีความได้ว่า เหตุการณ์นั้นมีการณ์ลักษณะสมบูรณ์ดังที่ได้อธิบายไว้ข้างต้น

4.2 การณ์ลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective)

การณ์ลักษณะไม่สมบูรณ์ หมายถึง ลักษณะของเหตุการณ์หนึ่งซึ่งผู้หาคมองสภาพของเหตุการณ์ภายในขอบเขตของเวลา โดยที่ผู้หาคมองไม่เห็นขอบเขตของเวลา คือมองเห็นเฉพาะตอนกลางของเหตุการณ์เท่านั้น การณ์ลักษณะไม่สมบูรณ์ในภาษาเมียนมี 2 ชนิด คือ

1. การณ์ลักษณะเกิดซ้ำ (repetitive)¹⁰
2. การณ์ลักษณะดำเนินต่อเนื่อง (durative)¹¹

4.2.1 การณ์ลักษณะเกิดซ้ำ (repetitive)

การณ์ลักษณะเกิดซ้ำ (กล.กษ.) หมายถึง ลักษณะของเหตุการณ์ที่เกิดซ้ำหลายครั้ง ติดต่อกันไปโดยมีช่วงเวลาในการเกิดที่ไม่ยึดเชื้อ การณ์ลักษณะประเภทนี้แสดงด้วยการใช้การซ้ำกริยา (verb reduplication) ตัวอย่างเช่น

(24) tso:2 puət2 bjaw6 ʋiət4 ʋiət4 , ʋiət4 ʋiət4 ne:1 ʔaʔ2
ก็ เห็น ปลา สะบัดหาง, ล่าสไปล่าสมา(กล.กษ.) ล.ก. ล.ก.

(จาก ร.4, ม.155, น.154)

"(เขา) ก็เห็นปลาสะบัดหางไปมา"

¹⁰ การณ์ลักษณะเกิดซ้ำ (repetitive) นี้ Nida (1970 : 168) ใช้ในความหมายว่าเป็นการกระทำที่เกิดซ้ำ (repeated action) แต่ Hartmann & Stork (1972 : 20) ใช้คำว่า iterative หรือ frequentative หรือ habitual ซึ่งหมายถึง การเกิดซ้ำของการกระทำ (repetitive of an action) อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่า repetitive กับ habitual นั้นต่างกันในเรื่องของช่วงเวลาในการเกิด กล่าวคือ habitual หรือที่ Nida (1970 : 168) เรียกว่า habitutive นั้น หมายถึง การกระทำที่เป็นนิสัย (habitual action) ซึ่งต้องมีช่วงเวลาการเกิดที่ยึดเชื้อ ส่วน repetitive นั้น หมายถึงการกระทำที่เกิดซ้ำ (repeated action) ซึ่งมีช่วงเวลาในการเกิดที่ไม่ยึดเชื้อเหมือนกับ habitual หรือ habitutive ส่วน iterative และ frequentative นั้น Crystal (1980 : 34) ใช้อ้างถึงสิ่งเดียวกันคือ หมายถึง การกระทำที่เกิดขึ้นเป็นประจำ (regularly occurring action)

¹¹ การณ์ลักษณะดำเนินต่อเนื่อง (durative) นี้ Comrie (1976) ใช้คำว่า continuous หรือ durative ซึ่งหมายถึงลักษณะของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและดำเนินต่อเนื่องกันไป

- (25) na:ŋ1 tso:2 luŋ3 luŋ3 huŋ5 tciəŋ4¹² ʋuə4 sa:1 pu:ŋ3
งู ก็ เคลื่อนไหวเป็นทอดๆ(กล.กษ.) ตรง กล.กษ. ที่โน้น ชานเรือน
ʋuəŋ3 tso:3 miŋ3 (จาก ร.5, ข.75, น.168)

อ่างน้ำ, ที่อาบน้ำ ไป

"งูก็เคลื่อนตัวเคลื่อนอีกตรงดิ่งไปที่อ่างน้ำที่อยู่ชานเรือนโน้น"

- (26) nɔ:ŋ1 ʋɛʋ2, luət4 luət4 tciə5 ʋuə4 mɛ:ŋ5 nin3 tɔ:2 buə1,
ครึ่ง ก.ป. ถอส ถอส(กล.กษ.) ขึ้น, ผ่าน นั้น ด้าน เขา พี่สาว พวก
ʋi:1 tɔ:ŋ1 ma:1, ne:1 ʋɔ:ŋ4 ʋuə4 miŋ3 (จาก ร.5, ข.368, น.205)
สอง ลูกชาย แม่ ของ ศีรษะ นั้น ไป

"ครึ่งนกกถอสขึ้น ถอสขึ้น (=กระเถิบ) ไปทางด้านหัวนอนของพวกพี่สาว, สองแม่ลูก, ของเขานั้น"

- (27) dzun2 nɔ:ŋ1, ʋ2 nɔ:ŋ1 nɔ:ŋ2 ʋɛʋ2 ta:ŋ3 theŋ5 nin3 tɔ:ŋ1
ครึ่ง, คราว วัน นั้น ล.น. นก ก.ป. มา ชั่วส เขา ลูกชาย
dzap4 dzap4 ʋuə4 ʋtsi:ŋ3 gaj4, ʋtsi:ŋ3 pje:1 (จาก ร.5, ข.383, น.207)

คืบ คืบ(กล.กษ.) นั้น คา อัจจาระ คา ขน

"ครึ่งนั้น นกตัวนั้นก็มาชั่วสลูกชายของเขาคืบ คืบ (=คืบแล้วคืบอีก) ช้าคาและขนคานั้น"

ในตัวอย่าง (24) ถึง (27) มีการใช้การซ้ำกริยา และการซ้ำกริยาดังกล่าวนั้นสื่อ
การณลักษณะเกิดซ้ำ กล่าวคือ ในตัวอย่าง (24) คำกริยา ʋiət4 เมื่อปรากฏเดี่ยว ๆ จะหมายถึง
"ล่าสกัน (แบบผู้หญิง)" หรือ "สะด้าง" แต่เมื่อนำคำกริยานี้มาซ้ำเป็น ʋiət4 ʋiət4 จะมีความหมาย
ว่า "ล่าสไปล่าสมา" หรือถ้าใช้กับปลาก็หมายถึงอาการสะบัดหางไปมานั้นเอง จะเห็นได้ว่าการล่าสไป
ล่าสมา หรือสะบัดหางไปมานั้นเป็นการทำกริยาอาการในลักษณะเดี่ยวกันซ้ำกันหลาย ๆ ครั้งอย่างต่อ
เนื่องในช่วงเวลาสั้น ๆ

ในตัวอย่าง (25) คำกริยา luŋ3 เมื่อปรากฏเดี่ยว ๆ จะหมายถึง "ขนของที
ละชั้นเป็นทอด ๆ จนถึงจุดหมายปลายทาง" แต่เมื่อนำคำกริยานี้มาซ้ำเป็น luŋ3 luŋ3 จะมี
ความหมายว่า "เคลื่อนไหวเป็นทอด ๆ" หรือถ้าใช้กับสัตว์เลื้อยคลานเช่นงูก็หมายถึงอาการเลื้อยนั้นเอง
จะเห็นได้ว่าการเลื้อยของสัตว์เลื้อยคลานเช่นงูนั้นมีลักษณะการเคลื่อนไหวเป็นทอด ๆ ซึ่งเป็นการทำ
กริยาการเคลื่อนไหวลักษณะเดี่ยวกันหลาย ๆ ครั้งติดต่อกันในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น

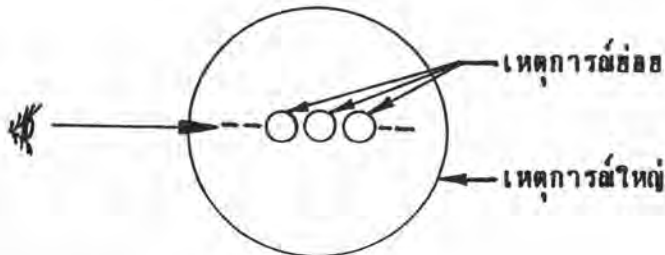
¹² คำอธิบายการณลักษณะทรงสภาพ ใน 4.2.2.2

ในตัวอย่าง (26) คำกริยา *luet4* เมื่อปรากฏเดี่ยว ๆ จะหมายถึง "ถอย" แต่เมื่อนำคำกริยานี้มาซ้ำเป็น *luet4 luet4* จะมีความหมายว่า "ถอยแล้วถอยอีก" หรือ "กระโดดหลาย ๆ ครั้งติดต่อกัน" จะเห็นได้ว่า การถอยนั้นเกิดขึ้นหลาย ๆ ครั้งต่อเนื่องกัน

ในตัวอย่าง (27) คำกริยา *dzap4* เมื่อปรากฏเดี่ยว ๆ จะหมายถึง "คืบ" แต่เมื่อนำคำกริยานี้มาซ้ำเป็น *dzap4 dzap4* จะมีความหมายว่า "คืบหลาย ๆ ครั้งติดต่อกัน" หรือหมายถึง "คืบแล้วคืบอีก" นั่นเอง จะเห็นได้ว่า การคืบนั้นเกิดขึ้นหลาย ๆ ครั้งต่อเนื่องกัน

จากตัวอย่างดังกล่าวทั้งหมด แสดงให้เห็นว่า การซ้ำกริยานั้นสื่อการณัลักษณะเกิดซ้ำ ซึ่งการณัลักษณะเกิดซ้ำนั้นจะแสดงเหตุการณ์ย่อย ๆ หลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และประกอบกันขึ้นเป็นเหตุการณ์ใหญ่โดยที่ผู้พูดมองเข้าไปภายในเหตุการณ์ใหญ่นั้นและยังไม่เห็นขอบเขตของเหตุการณ์ใหญ่ ผู้พูดเห็นเพียงแต่การเกิดซ้ำอย่างต่อเนื่องของเหตุการณ์ย่อยเท่านั้น (ดูภาพที่ 3 ประกอบ) ฉะนั้นจึงจัดได้ว่าการณัลักษณะเกิดซ้ำเป็นการณัลักษณะไม่สมบูรณ์

ภาพที่ 3 : แสดงการมองสภาพภายในของเหตุการณ์ใหญ่ของการณัลักษณะเกิดซ้ำ

4.2.2 การณัลักษณะดำเนินต่อเนื่อง (durative)

การณัลักษณะดำเนินต่อเนื่อง หมายถึง ลักษณะของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีอะไรบ่งชี้ว่าเหตุการณ์นั้นจะสิ้นสุดลงเมื่อไร การณัลักษณะดำเนินต่อเนื่องในภาษาเมียนมี 4 ชนิดดังต่อไปนี้

1. การณ์ลักษณะกำลังดำเนินอยู่ (progressive)¹³
2. การณ์ลักษณะทรงสภาพ (stative)¹⁴
3. การณ์ลักษณะดำเนินอยู่ (continuative)¹⁵
4. การณ์ลักษณะคงเดิม (persistive)¹⁶

4.2.2.1 การณ์ลักษณะกำลังดำเนินอยู่ (progressive)

การณ์ลักษณะกำลังดำเนินอยู่ (กล.กคน.) หมายถึง ลักษณะของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งผู้พูดมองจุดแห่งเวลานั้นว่ามีสภาพนิ่งหรือคงที่ (static) โดยทั่วไปเรามักจะมองธรรมชาติของเวลาว่า เวลาผ่าน เคลื่อน หรือดำเนินไปเรื่อย ๆ ธรรมชาติของเวลาในลักษณะนี้เราเรียกว่า ลักษณะพลวัต (dynamic) อย่างไรก็ตาม เราสามารถจินตนาการได้ว่าเวลานั้นหยุดนิ่ง และอาจมีเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งซึ่งกำลังเกิดขึ้นหรือดำเนินอยู่ ณ จุดแห่งเวลานั้นได้ การณ์ลักษณะดังกล่าวนี้เรียกว่า การณ์ลักษณะกำลังดำเนินอยู่ และแสดงด้วยคำช่วยหลังกริยา *tcien4* ตัวอย่างเช่น

- (28) ?o:3, nin3 ?iəm1 na:j2, hop4 tcien4 ?uəm1 na:j2 (จาก ร.4, ข.30, น.141)
 อ.ท. มัน(=นก) อยู่ นั้น คิม กล.กคน. น้ำ นั้น
 "โอ้ ! มัน(=นก)อยู่ตรงนั้น กำลังกินน้ำอยู่ที่นั่น"

¹³ การณ์ลักษณะกำลังดำเนินอยู่ (progressive) นี้ ผู้วิจัยใช้คำภาษาอังกฤษตาม Comrie (1976) และ Tasanalai Boonyapatipark (1983)

¹⁴ การณ์ลักษณะทรงสภาพ (stative) นี้ Hartmann & Stork (1972 : 20) ใช้คำว่า *permansive* ซึ่งหมายถึง สภาวะถาวรอันเป็นผลจากการกระทำที่ล่วงไปแล้ว (a permanent state as a result of a completed action)

¹⁵ การณ์ลักษณะดำเนินอยู่ (continuative) นี้ Nida (1970 : 168) หมายถึง การกระทำที่กำลังดำเนินอยู่ (action which continues.) แต่ Tasanalai Boonyapatipark (1983) ใช้คำนี้หมายถึง เหตุการณ์ที่มีจุดเริ่มต้นและดำเนินต่อเนื่องกันไป

¹⁶ การณ์ลักษณะคงเดิม (persistive) นี้ Tasanalai Boonyapatipark (1983) ใช้คำภาษาอังกฤษว่า *persistence aspect*

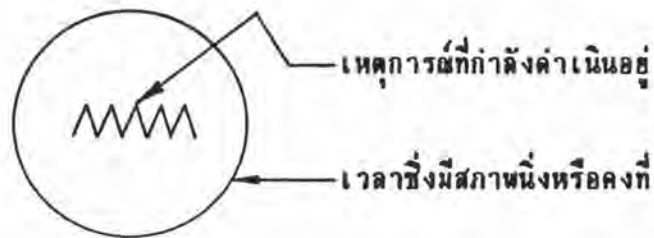
(29) nɔːj1 , nin3 ʔɔʔ2 dit4 tciɛn4 miŋ3 (จาก ร.3, ข.144, น.133)

ครั้งนั้น เขา(=เสือ) ก.ป. กระดิก กล.กคน. ไป

"ในครั้งนั้น เขา(=เสือ)ก็กำลังกระดิกหางไปมา"

ในตัวอย่าง (28) และ (29) มีคำช่วยหลังกริยา tciɛn4 ปรากฏอยู่ ตัวอย่าง (28) แสดงความหมายว่า เหตุการณ์ "การกินน้ำของนก" กำลังเกิดขึ้น ณ จุดแห่งเวลาใดเวลาหนึ่งซึ่งผู้พูดมองว่าเวลาในขณะนั้นมีสภาพนิ่งหรือคงที่ หรือในตัวอย่าง (29) ก็แสดงความหมายในลักษณะเดียวกันคือ เหตุการณ์ "การกระดิกหางของเสือ" กำลังเกิดขึ้น ณ จุดแห่งเวลาใดเวลาหนึ่งซึ่งผู้พูดมองว่าเวลาในขณะนั้นมีสภาพนิ่งหรือคงที่เช่นเดียวกับตัวอย่าง (28) (ดูภาพที่ 4 ประกอบ)

ภาพที่ 4 : แสดงเหตุการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่ ณ เวลาใดเวลาหนึ่งซึ่งถูกมองว่ามีสภาพนิ่งหรือคงที่

4.2.2.2 การณ์ลักษณะทรงสภาพ (stative)

การณ์ลักษณะทรงสภาพ (กล.ทศ.) หมายถึง ลักษณะของเหตุการณ์ที่บอกสภาพหรือสภาวะซึ่งเป็นผลจากการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือบอกสภาพภายนอกของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งสิ่งนั้นอาจหยุดนิ่งอยู่กับที่หรืออาจกำลังเคลื่อนที่ก็ได้ การณ์ลักษณะประเภทนี้แสดงด้วยคำช่วยหลังกริยา tciɛn4 ตัวอย่างเช่น

(30) nɔːj1 ʔaʔ2 , ɲɔj3 tsɔʔ4 naːj2 khuː4 sim1 dziɛp4 tciɛn4

ครั้งนี้ ก.ป. เซอ เหา, จับ นั้น ล.น. เข็ม เสียบ, ปัก กล.ทศ.

nin3 neː1 ɲɔwːɲ3 peːw1 (จาก ร.1, ข.39, น.102)

เขา ของ ผ่าพันหัว

"ครั้งนั้นะ เซอเหาเข็มเล่มนั้นเสียบไว้ที่ฝ่าพันหัวของเขา"

(31) tsɔʔ4 jɿət2 tɔːj5 bjaw3 gaːj1 ʔan1 tɕiən4 (จาก ร.4, น.133, น.152)

เอา, จับ หนึ่ง ล.น. ปลา หนึ่ง วาง กล.ทศ.

"เอาปลาหนึ่งหนึ่งค้มาวางไว้"

(32) taːj3 thaw5 , khwiːŋ1 tɕiən4 nin3 buə1 neː1 təw3 dzaːw2

มา ถึง ม้วน, ขด กล.ทศ. พวกเขา ของ เต่าไฟ, กองไฟ

leːn1 (จาก ร.5, น.57, น.166)

ข้าง ๆ

"พอ(งูเลื้อย)มาถึง ก็ขดตัวไว้ที่ข้างเต่าไฟของพวกเขา"

(33) nɔːj1 ʔɕʔ2 , nin3 buə1 neː1 laːŋ6 maːj3 taw3 ʔoŋ1 nit4

ครั้ง^{นี้} ก.ป. พวกเขา ของ หมู่บ้าน นี้ ล.น. ช่างแก่ คิด

tɕiən4 nin3 buə1 (จาก ร.5, น.416, น.212)

กล.ทศ. พวกเขา

"ครั้งนี้ ที่หมู่บ้านของพวกเขา มีช่างแก่คนหนึ่งซึ่งอยู่บ้านคิดกับพวกเขา"

(34) ɲəj3 tɔː3 tɕiən4 niŋ3 (จาก ร.1, น.34, น.102)

เธอ นำ, เอา กล.ทศ. ไป

"เธอพก(เข็ม)ติดตัวไปด้วย"

ในตัวอย่าง (30) ถึง (34) มีคำช่วยหลังกริยา tɕiən4 ปรากฏอยู่ และคำช่วยหลังกริยาดังกล่าวแสดงการมีลักษณะทรงสภาพซึ่งเป็นผลจากการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังในตัวอย่าง (30) และ (31) และแสดงการมีลักษณะทรงสภาพซึ่งเป็นสภาพภายนอกของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งหยุดนิ่งอยู่กับที่ ดังในตัวอย่าง (32) และ (33) หรือกำลังเคลื่อนที่ดังในตัวอย่าง (34)

ในตัวอย่าง (30) คำช่วยหลังกริยา tɕiən4 บอกให้ทราบว่า หลังจากที่ได้เสียบเข็มเล่มนั้นไปไว้ที่ผ้าพันหัวนั้นแล้ว เข็มเล่มนั้นก็ยังคงสภาพเสียบค้างอยู่ที่ผ้าพันหัวนั้นอยู่ ซึ่งเป็นผลจากการนำเข็มเล่มนั้นไปเสียบที่ผ้าพันหัวนั้นเอง หรือในตัวอย่าง (31) คำช่วยหลังกริยา tɕiən4 บอกให้ทราบว่า เมื่อวางปลาหนึ่งค้ลง ณ ที่ใดที่หนึ่งแล้ว สภาพของปลาหนึ่งค้ที่ปรากฏอยู่ ณ ที่นั้นก็ยังคงมีให้เห็นอยู่ ซึ่งเป็นผลจากการนำปลาหนึ่งค้ไปวางไว้ที่นั้นเอง

ในตัวอย่าง (32) คำช่วยหลังกริยา *tɕiən4* บอกให้ทราบว่า หลังจากกึ่งตัวนั้นแล้วมาถึงกึ่งตัวอยู่ที่ข้างเตาไฟนั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สภาพภายนอกที่มองเห็นคือ สภาพขดตัวของงูซึ่งหุคหนึ่งอยู่กับที่ หรือในตัวอย่าง (33) คำช่วยหลังกริยา *tɕiən4* บอกให้ทราบถึง สภาพภายนอกของบ้านที่ชายแก่คนนั้นอาศัยอยู่นั้นอยู่ติดกับหมู่บ้านของพวกเขา ซึ่งเป็นสภาพที่หุคหนึ่งอยู่กับที่ หรือในตัวอย่าง (34) คำช่วยหลังกริยา *tɕiən4* บอกให้ทราบถึงสภาพภายนอกของคนในขณะที่กำลังเคลื่อนที่ ซึ่งสภาพนั้นคือการมีเข็มติดตัวไปด้วยในขณะที่กำลังเคลื่อนที่ ลักษณะดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นถึงสภาพภายนอกของคนที่กำลังเคลื่อนที่ไปโดยมีเข็มติดตัวไปด้วย

จากตัวอย่างทั้งหมดดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การณ์ลักษณะทรงสภาพนั้น อาจแสดงสภาพหรือสภาวะซึ่งเป็นผลจากการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือแสดงสภาพภายนอกของ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสิ่งนั้นอาจหุคหนึ่งอยู่กับที่หรืออาจกำลังเคลื่อนที่ได้

4.2.2.3 การณ์ลักษณะคำเนนอยู่ (continuative)

การณ์ลักษณะคำเนนอยู่ (กล.คน.) หมายถึง ลักษณะของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและดำเนินต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ ในช่วงเวลานานพอสมควร ซึ่งผู้พูดมองว่า เวลานั้นเคลื่อนหรือดำเนินไปข้างหน้าเรื่อย ๆ ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า ลักษณะพลวัต (dynamic) (ดูภาพที่ 5 ประกอบ)

ภาพที่ 5 : แสดงเหตุการณ์ที่ดำเนินไปในช่วงเวลาซึ่งถูกมองว่ามีลักษณะพลวัต

-----→ ช่วงเวลาซึ่งถูกมองว่ามีลักษณะพลวัต
 ~~~~~~→ เหตุการณ์ที่ดำเนินอยู่

การณ์ลักษณะประเภทนี้แสดงด้วยคำช่วยหลังกริยา *kwə:1¹⁷* หรือ การซ้ำกริยา ตัวอย่างเช่น

¹⁷ คำว่า *kwə:1* บางครั้งก็ใช้คำว่า *kaw1*

- (35) kw:ɟ1 ʔaʔ2 , nin3 kw:ɟ4 kw:1 wa:2 , nin3 tso:2 luə1 ɲ2 taw3
 ครั้งนี้ ก.ป. เขา พุด กล.คน. คำพุด เขา ก็ คล่า นั้น ล.น.
 siəʔ4 ne:1 tiʔ2 ta:n6 (จาก ร.1, ๒.40, น.102)

หญิงสาว ของ หลิ่ง(น.)

"ครั้งนี้ พอเขาพุดคุยไปเรื่อย ๆ เขาก็คล่าหลังของหญิงสาวคนนั้น"

- (36) wi:1 taw3 ɲiŋ3 kw:1 (จาก ร.3, ๒.57, น.123)

สอง ล.น. ไป กล.คน.

"(พวกเขา)สองคนไปเรื่อย ๆ"

- (37) ʔc:ɟ5 dzja:w2 dzja:w2 dzja:w2 te:5 taŋ3 (จาก ร.5, ๒.444, น.216)

อีก เที้ยว เที้ยว เที้ยว(กล.คน.)เล็กน้อย สักครู่

"เที้ยวไปเรื่อย ๆ อีกสักครู่"

- (38) ʔcʔ2 ɲəŋ5 ɲəŋ5 , tɕjaŋ5 tsuʔ2 nin3 ne:1 ɲə:1 (จาก ร.5, ๒.276, น.194)

และ ฟัง ฟัง(กล.คน.) นึก, คิด ถูก เขา ของ แม่

"และพอฟัง ๆ ไป (=ฟังไปเรื่อย ๆ) ก็นึกถึงแม่ของเขา"

ในตัวอย่าง (35) และ (36) มีคำช่วยหลังกริยา kw:1 ปรากฏอยู่ คำช่วยหลังกริยานี้แสดงการณ์ลักษณะดำเนินอยู่ กล่าวคือ ตัวอย่าง (35) ให้ความหมายว่า การพุดคุยได้เกิดขึ้นและดำเนินต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ ในช่วงเวลาซึ่งดำเนินไปเรื่อย ๆ หรือตัวอย่าง (36) ก็ให้ความหมายในลักษณะทำนองเดียวกันคือ การไปของพวกเขาทั้งสองคนนั้นได้เกิดขึ้นและดำเนินต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ ในช่วงเวลาซึ่งดำเนินไปเรื่อย ๆ เช่นเดียวกันกับตัวอย่าง (35)

ในตัวอย่าง (37) และ (38) มีการใช้การซ้ำกริยาเพื่อแสดงการณ์ลักษณะดำเนินอยู่ กล่าวคือ ในตัวอย่าง (37) มีการซ้ำคำกริยา dzja:w2 "เที้ยว" และในตัวอย่าง (38) มีการซ้ำคำกริยา ɲəŋ5 "ฟัง" ซึ่งให้ความหมายในลักษณะทำนองเดียวกัน คือ "การเที้ยว" ใน (37) และ "การฟัง" ใน (38) นั้นได้เกิดขึ้นและดำเนินต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ ในช่วงเวลาซึ่งดำเนินไปเรื่อย ๆ เช่นกัน

เราอาจสรุปได้ว่า การณ์ลักษณะดำเนินอยู่และการณ์ลักษณะกำลังดำเนินอยู่มีความคล้ายคลึงกันคือ ผู้พูดมุ่งความสนใจไปที่ตอนกลางของเหตุการณ์โดยที่ไม่เห็นตอนต้นและ

ตอนจบของเหตุการณ์ ดังนั้นจึงนับได้ว่าการณ์ลักษณะทั้งสองเป็นการณ์ลักษณะไม่สมบูรณ์ แต่การณ์ลักษณะทั้งสองต่างกันตรงที่ว่าผู้พูดสร้างจินตนาการภาพของเวลาในลักษณะที่ต่างกันดังที่ได้อธิบายไว้แล้วข้างต้น อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่า มีการปรากฏร่วมกันของรูปแสดงการณ์ลักษณะดำเนินอยู่ด้วยตนเอง คือมีการใช้การซ้ำกริยาและคำช่วยหลังกริยา *kwə:1* เพื่อแสดงการณ์ลักษณะดำเนินอยู่ ตัวอย่างเช่น

(39) *niəŋ4 . niəŋ4 kwə:1, ja:2 dza:w3 ta:j3, kat4 ɲ4 tuʔ4 mə:3 miə4*
 ร้องไห้ ร้องไห้(กล.คน.)กล.คน. ก็ เสรีาโศก มา ตัด ไม่ ได้ มา หน้า
 (จาก ร.5, ข.297, น.196)

"(เขา)ร้องไห้อยู่อย่างนั้นไปเรื่อย ๆ ก็เกิดความเสรีาโศกขึ้นมา จึงตัดหน้าม้าไม่ได้"

ในตัวอย่าง (39) มีการใช้การซ้ำคำกริยา *niəŋ4* "ร้องไห้" แสดงการณ์ลักษณะดำเนินอยู่ ในขณะที่เดียวกันก็มีคำช่วยหลังกริยา *kwə:1* ที่แสดงการณ์ลักษณะดำเนินอยู่ปรากฏร่วมกันอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการเน้นซ้ำให้เห็นว่า เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นและดำเนินต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ นั่นเอง

4.2.2.4 การณ์ลักษณะคงเดิม (persistive)

การณ์ลักษณะคงเดิม (กล.คค.) หมายถึง ลักษณะของเหตุการณ์ที่ยังคงสภาพเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง ไม่สิ้นสุด และยังคงสภาพนั้นเรื่อยมาจนถึงเวลาในปัจจุบันซึ่งเป็นเวลาที่ผู้พูดกล่าวประโยค การณ์ลักษณะประเภทนี้แสดงด้วยคำช่วยหน้ากริยา *tshwə:2* หรือ *ke:ŋ3* ตัวอย่างเช่น

(40) *kwə:1 nin3 buə1, pjaw3 tsieŋ4, tshwə:2 ɲ4 hiw4* (จาก ร.4, ข.127, น.151)
 และ พวกเขา เจ้าของบ้าน กล.คค. ไม่ รู้
 "และพวกเขา, เจ้าของบ้าน, ก็ยังไม่รู้"

(41) *nin3 jo:2 kwə:ŋ4, ʔo:4, məj3 tshwə:2 haʔ4 daw1 mə:j3*
 เขา จึง พูด อ.ท. เธอ กล.คค. ที่ไหน มี
kuʔ2 ɲwə:6 ne:1 mə:1 le:3 (จาก ร.5, ข.217, น.186)
 เด็กทารก ของ แม่ ล.ท.
 "เขาจึงพูดว่า, โอ้ ! เธอยังมีแม่ของเด็กที่ไหนอีกล่ะ"

(42) nin3 ne:1 jioŋ6 ๓4 kc:ŋ3 ma:j3 ʔaw4 (จาก ร.1, ๓.3, น.98)

เขา ของ น้องชาย ไม่ กล.คค. มี ภรรยา

"น้องชายของเขาจึงไม่มีภรรยา"

(43) keʔ4 piəw4 ๓4 kc:ŋ3 tuʔ4 (จาก ร.5, ๓.186, น.182)

เค็ด ผลไม้ ไม่ กล.คค. ได้

"(น้องสาวของเขา)เค็ดผลไม้ก็ยังไม่ได้"

ในตัวอย่าง (40) และ (41) มีคำช่วยหน้ากริยา tshwə:2 ปรากฏอยู่ และในตัวอย่าง (42) และ (43) ก็มีคำช่วยหน้ากริยา kc:ŋ3 ปรากฏอยู่ ซึ่งคำช่วยหน้ากริยาทั้งสองคำดังกล่าวแสดงการมีลักษณะคงเดิม กล่าวคือ ตัวอย่าง (40) ให้ความหมายว่า ความไม่รู้อะไรของเจ้าของบ้านนั้น เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและยังคงมีสภาพเช่นนั้นอยู่อย่างไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งคำเนิ่นเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันซึ่งเป็นเวลาที่ผู้พูดกล่าวประโยค หรือตัวอย่าง (41) แสดงให้เห็นถึงการยืนยันของผู้พูดว่า การที่เด็กทารกมีนม่นั้น เป็นเหตุการณ์ที่ยังคงสภาพเช่นนั้นอยู่อย่างไม่เปลี่ยนแปลง และยังคงคำเนิ่นมาจนถึงเวลาในขณะที่ผู้พูดกล่าวประโยค หรือตัวอย่าง (42) ให้ความหมายว่า การที่น้องชายของเขาไม่มีภรรยานั้น เป็นเหตุการณ์ที่ยังคงสภาพเดิมอยู่เช่นนั้นอยู่อย่างไม่เปลี่ยนแปลง ตลอดเรื่อยมาจนถึงขณะที่ผู้พูดกล่าวประโยค หรือตัวอย่าง (43) ก็ให้ความหมายในทำนองเดียวกันว่า การเค็ดผลไม้ไม่ได้นั้น เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและยังคงมีสภาพของการเค็ดผลไม้ไม่ได้อยู่อย่างนั้นอยู่อย่างไม่เปลี่ยนแปลงตลอดเรื่อยมาจนถึงขณะที่กล่าวประโยค

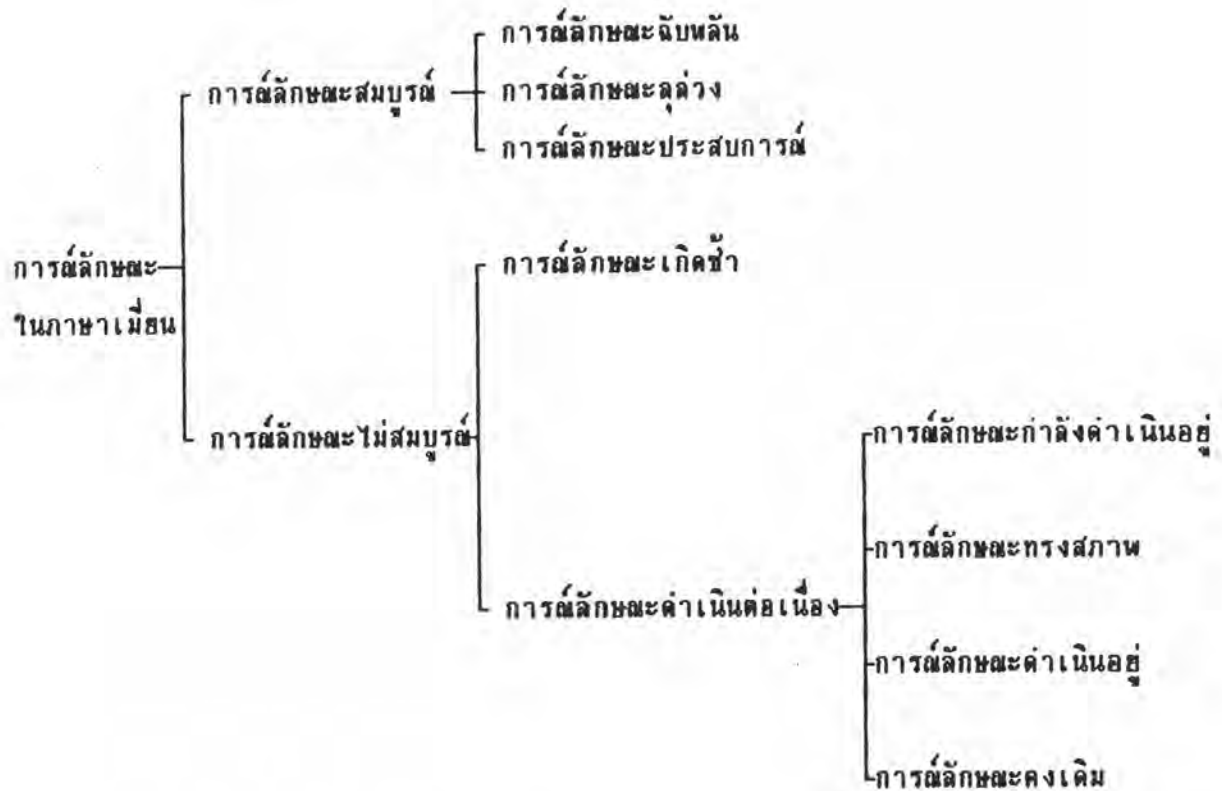
กล่าวโดยสรุป การมีลักษณะคำเนิ่นต่อเนื่องในภาษาเมียนนั้นมีทั้งหมด 4 ชนิดย่อย คือ การมีลักษณะกำลังคำเนิ่นอยู่ การมีลักษณะทรงสภาพ การมีลักษณะคำเนิ่นอยู่ และการมีลักษณะคงเดิม และถึงแม้การมีลักษณะทั้งสี่ชนิดจะสื่อความหมายที่แตกต่างกันดังที่ได้อธิบายไว้ข้างต้นแล้วก็ตาม แต่การมีลักษณะทั้งสี่ดังกล่าวก็มีความหมายที่ร่วมกันอยู่อย่างหนึ่งคือ การที่เหตุการณ์ คำเนิ่นต่อไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีอะไรบ่งชี้ว่าจะสิ้นสุดลงเมื่อไร ซึ่งเป็นการมุ่งความสนใจไปที่ตอนกลางของเหตุการณ์เท่านั้น ดังนั้น จึงนับได้ว่าการมีลักษณะทั้งสี่ชนิดเป็นการมีลักษณะไม่สมบูรณ์

โดยสรุปแล้ว การมีลักษณะในภาษาเมียนสามารถแบ่งเป็นประเภทย่อย ๆ ได้ดังนี้ (ดูแผนภูมิ

ที่ 6)

แผนภูมิที่ 6 : แสดงประเภทของการผันลักษณะในภาษาเมียน

ในบทที่ 5 ซึ่งเป็นบทต่อไปนั้น ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเภททางไวยากรณ์ของรูปแสดงการผันลักษณะในภาษาเมียน ซึ่งได้แก่ คำช่วยกริยา (auxiliary) และกลวิธีทางไวยากรณ์ (grammatical device) สำหรับกลวิธีทางไวยากรณ์ที่แสดงการผันลักษณะในภาษาเมียนนั้น มี 2 วิธี คือ การซ้ำกริยา (verb reduplication) และการเรียงกริยา (verb serialization)